

CASTILLO D'ACHER

Jacetània

Per la Selva d'Oza

Distància	7 km (anada)
Desnivell acumulat	+1400 -356m
Nivell de dificultat	moderat
Data	24 de juliol de 2009
Cartografia	Editorial Alpina. Ansó-Echo (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=473257

El Castillo d'Acher sembla talment una fortalesa. Envoltat d'agrestes muralles li confereixen un aspecte inaccessible. Segons les ressenyes consultades, solament té dos accessos pel cantó de migdia.

És una muntanya atractiva, tant per l'aspecte com per l'entorn: contrasta el terreny rogenc i verdós de les falques amb la blanquinosa roca calcària del cim. És situat dins l'àrea del Parque Natural Valles Occidentales a l'extrem noroccidental dels Pirineus aragonesos. Aquest parc termeneja amb Navarra i l'occità Bearn i inclou, entre altres, la Val d'Echo recorreguda pel riu Aragón Subordán. Al cim es gaudeix d'una formidable panoràmica, envoltat de serralades amb molt de caràcter. A més l'erosió càrstica hi produeix una morfologia força curiosa, plena de bòfies i, fins i tot, un avenc.

No cal deixar-se intimidar per l'aspecte: és de fàcil accés i el camí per pujar-hi des de la Selva d'Oza, molt variat i paisatgísticament agraït, senyalitzat i fresat.

Accés

A Echo (en castellà Hecho) prenem la HU-V-2132 en direcció a la Selva d'Oza. Abans d'arribar-hi la carretera creua la Boca de lo Infierno, un estret engorjat amb punts on no passen dos vehicles alhora. Podem aparcar als voltants del Puen d'Oza, que travessa al marge esquerre del riu Aragón Subordan tot just passada la gorja. A l'altre cap del pont, darrere d'un panell de fusta surt el corriol.

Puen d'Oza (1.140 m). Prenem un corriol senyalitzat com a GR (65.3.3 i 11.1) que marxa planerament en direcció a xaloc (S.E.) pel marge esquerre del riu. Comença a enfilar-se tot endinsant-nos en un espès bosc mixt de pi, faig i avet. Aviat l'abandonem per un altre a l'esquerra (rètol), també ben fressat (senyals antics de GR), que s'enfila fort fins a creuar una pista, passada la qual continuem pel corriol en fort pendent i direcció a sol ixent. Després trobem un tram planer fins abastar una torrentera.

Barranc Espata (1.444m). Es despenja del Castillo d'Acher des de les muralles de ponent visibles sobre nostre. Continuem pel bosc on predomina ara la fageda cada cop més esclarissada. Fort pendent i sostingut. Deixem definitivament el bosc i abastem una zona de pasturatge. Deixem un corriol a mà dreta que ens menaria al refugi pastoral d'Acher (el veurem en aquella direcció quan guanyem una mica més d'alçària).

Sobre nostre, a mà esquerra vers el nord, s'alça la mola del Castillo coronada per les seves muralles. El camí, en moderat pendent i per terreny herbós, marxa vers sol ixent en direcció a una collada evident que albirem en aquesta direcció. Vers migdia tenim la Cima Blanca (Peña Agüerri) i vers xaloc la cresta i les verticals parets del Costatiza, talment tallades a dretal (Rallas de Costatiza).

El camí no fa gaire de bon seguir entremig de l'herbei, sobretot de pujada: és poc fressat. Fites i senyals escadussers ens guien. A mesura que anem avançant intuïm al punt més baix de les muralles, la bretxa que ens permetrà passar-les. Un corriol fitat s'hi enfila directament. Però és fàcil passar-lo de llarg. Poc més enllà el camí és

més fressat i, força abans d'abastar al coll (Collada de lo Barcal), una gran pedra, plantada com un menhir o fita enorme, ens indica que hem de prendre un corriol a mà esquerra.

Cruïlla (2.023m). Ens enfilem pel corriol ben fressat, vers mestral (N.O.) en moderat pendent per terreny rogenc, clapejat d'herbei. Després girem a nord i, ja amb fort pendent, fem llaçades per terreny rocallós i descompost. Trobem un corriol a mà esquerra. És el que hem deixat abans de la cruïlla. Podem utilitzar-lo de baixada, en aquest sentit de la marxa és molt més fàcil de seguir i ens estalviarà una petita marrada. Per on hem pujat nosaltres tot i ésser més llarg, ens ha fet més amable el desnivell. Ens entaforem decididament a la bretxa guiats per una gran fita. En algun pas potser ens cal ajudar-nos amb les mans.

Bretxa (2.254m). Passada la fita que ens feia de guia a la bretxa, sortim a un colletó on abastem una altra gran fita. A xaloc destaca la Punta Sud i a gregal la nord. Per abastar-la, solament ens cal seguir el corriol ben fressat que marxa en suau pendent vers sol ixent, per sota el fil de la carena de migdia. Mentre ens hi encaminem podem observar la curiosa morfologia del cim, o millor dit, del 'pati' del castell. Son dos planells inclinats, herbosos, talment com les pàgines d'un llibre obert sobre un faristol. I també els fenòmens que l'erosió càrstica ha produït: una gra rasa al mig, clapejada de bòfies, on la neu s'hi manté fins ben entrat l'estiu. Al nord i a migdia es succeeixen una línia de turons. Hom diria que son els merlets. Al fons, prop de la rasa, un estol de cabirols (o isards, la distància no ens ho permet esbrinar). També veiem córrer alguna marmota.

Punta Nord del Castillo d'Acher (2.384m). Senyalitzada per una solitària fita. Magnífic panorama, sobretot dels cims i cordals més propers. (Migdia: Costatiza i Agüerri; Xaloc: Bisaurín; a gregal i llunyà el Midi d'Ossau; mestral: Auñamendi, Taula dels Tres Reis, Petrachema, Acherito, Chipeta,...; ponent: massís d'Alano amb el Lenito i el Peñaforca)

Retornem pel mateix camí però, passada la bretxa, prenem el corriol de la dreta.